

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП

_____ Олег ЛАГОДНЮК

« » січня 2021р.

06-03-06S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Формування місцевих бюджетів		Formation of local budgets	
Шифр за ОП	BB2	Code in Educational Program	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Educational level: Master's (second)	
Галузь знань Управління та адміністрування	07	Field of knowledge: Management and administration	
Спеціальність Фінанси, банківська справа та страхування	072	Field of study: Finance, Banking and Insurance	
Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування		Educational Program: Finance, Banking and Insurance	

Силабус навчальної дисципліни «Формування місцевих бюджетів» для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа та страхування, 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Рівне. НУВГП. 2021. 10 стор.

ОПП на сайті університету: <https://start.nuwm.edu.ua/osvitni-prohramy/item/finansy-bankivska-sprava-ta-strakhuvannia-m>

Розробник силабусу: Мельник Л.М., к.е.н., доцент кафедри фінансів та економічної безпеки, доцент

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 5 від «10» грудня 2020 року

В.о завідувача кафедри: Ляхович О.О., к.е.н, доцент.

Керівник освітньої програми,
д.е.н., професор

Л.В. Мельник

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № 13 від «4» січня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Ковшун Н.Е., д.е.н., професор

СЗ №-944 в ЕДО.

© Мельник Л.М., 2021
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>Магістр</i>
Освітня програма	<i>Фінанси, банківська справа та страхування</i>
Спеціальність	<i>072 Фінанси, банківська справа та страхування</i>
Рік навчання, семестр	<i>1, 1</i>
Кількість кредитів	<i>3</i>
Лекції:	<i>16 годин</i>
Практичні заняття:	<i>14 години</i>
Самостійна робота:	<i>60 годин</i>
Курсова робота:	<i>Ні</i>
Форма навчання	<i>Денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Залік</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Мельник Лариса Михайлівна, к.е.н., доцент кафедри фінансів та економічної безпеки

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%9C%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9B%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%81%D0%B0_%D0%9C%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B0

ORCID

0000-0003-1731-1860

Як комунікувати

l.m.melnyk@nuwm.edu.ua

тел. 068-025-97-35

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та

Даний курс орієнтований на опанування студентами ролі місцевих бюджетів у соціально-економічному розвитку регіону, засад їхнього функціонування; набуття вмінь аналізувати формування та

цілі

використання доходів і видатків органів місцевого самоврядування.

Метою навчальної дисципліни є набуття знань про принципи формування, сутність і роль місцевих бюджетів в економічному і соціальному розвитку адміністративно-територіальних утворень та механізм їх функціонування.

Використовуються такі методи викладання та технології: тренінги, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження та інші.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3305>

Спеціальні компетентності

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність використовувати фінансові технології та новітні інструменти при обґрунтуванні стратегії розвитку фінансових систем.

Програмні результати навчання

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР04. Відшуковувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти

результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Аналітичні навички, формування власної думки, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до комплексного вирішення проблеми, здатність оцінювати ризики та приймати рішення, управлінські якості та інші.

Структура навчальної дисципліни

Зазначено нижче в таблиці

Методи оцінювання та структура оцінки

Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно та якісно виконати завдання для самостійної роботи, вчасно здати модульні контролі знань.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом практичної перевірки та опитування. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне виконання завдань для самостійної роботи та опанування курсу, студент отримує такі **обов'язкові** бали:

- 20 балів за теоретичні дослідження;
- 20 балів за виконання розрахункових завдань;
- 20 балів за письмове опитування;

20 балів – модуль 1;

20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за виконання рефератів, есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. **Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.**

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 бали (10 балів), рівень 2 –

9 запитань по 0,6 бали (5,4 бали), рівень 3 – 1 завдання по 4,6 бали (4,6 бали). Усього – 20 балів.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів, можливість їм подання апеляції: <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Для вивчення даного курсу студентам необхідні знання з дисциплін: *Фінанси, Бюджетна система, Казначейська справа Аналіз діяльності бюджетних установ.*

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, що опубліковані у наукових працях:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=g9neY2gAAAAJ&hl=uk&oi=sra>

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України: URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>

2. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/cg.htm

3. Національний банк України: офіційний веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>

4. Періодичні видання Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id15727773

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядоку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhnoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самотійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341>

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Також студенти можуть самотійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, повинні мати зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми.

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про

Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.

За результатами анкетування студентів викладачі

дисципліну

можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.

Результати опитування студентам надсилають обов'язково.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/rezultati-opituvannja>

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу буде оновлюватися щорічно. з врахуванням змін законодавства України в банківській сфері та появи сучасних фінансових технологій та новітніх інструментів задля використання резервів та пошуку можливостей розвитку фінансових систем.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачів стосовно новітніх змін в сфері банківської діяльності. За такої ініціативи студенти можуть отримати додаткові бали.

Навчання осіб з інвалідністю

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням

<http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу долучені фахівці Департаменту фінансів Рівненської обласної державної адміністрації

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 16 год

Прак. 14 год

Самостійна робота 60 год

Лекційні та практичні заняття

Тема 1. Економічний зміст та значення регіональних бюджетів

Кількість годин: лекції – 2	ПРО1. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
--------------------------------	---

практик. - 2	
Опис теми	Сутність місцевих бюджетів та етапи розвитку бюджетної системи України. Роль і функції регіональних бюджетів. Особливості формування місцевих бюджетів. Організація бюджетного процесу на місцевому рівні. Повноваження учасників бюджетного процесу. Література [1, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 15]
Тема 2. Доходи місцевих бюджетів та порядок їх формування	
Кількість годин: лекції – 4 практик. - 2	<i>ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</i> <i>ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</i> <i>ПР12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</i>
Опис теми	Загальний та спеціальний фонди місцевого бюджету. Перелік надходжень, що закріплюються за бюджетами місцевого самоврядування, обласних та районних бюджетів. Надходження до спеціального фонду місцевих бюджетів. Склад доходів бюджету розвитку Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 16]
Тема 3. Планування і порядок фінансування видатків місцевих бюджетів	
Кількість годин: лекції – 2 практик. – 2	<i>ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</i> <i>ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</i> <i>ПР12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</i>
Опис теми	Видатки, що здійснюються з бюджетів сіл, їх об'єднань, селищ, міст районного значення. Видатки, що здійснюються з районних бюджетів і бюджетів обласного значення. Видатки місцевих бюджетів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів. Передача коштів між місцевими бюджетами на здійснення видатків місцевих бюджетів Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 16]
Тема 4. Міжбюджетні відносини та їх складові	
Кількість годин: лекції – 2 практик. – 2	<i>ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</i> <i>ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</i> <i>ПР12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</i>
Опис теми	Завдання та інструменти міжбюджетних відносин. Субвенції з державного бюджету на здійснення програм соціального захисту населення. Порядок перерахування міжбюджетних трансфертів. Особливості міжбюджетних трансфертів на сучасному етапі Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 16]
Тема 5. Управління бюджетними ресурсами на регіональному рівні	
Кількість годин: лекції – 2 практик. – 2	<i>ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</i> <i>ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</i> <i>ПР12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням</i>

	<i>цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</i>
Опис теми	Сутність управління бюджетними ресурсами. Основні завдання та функції фінансового управління. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів. Звітність про виконання місцевих бюджетів. Література [1, 2, 3, 4, 6, 12, 13, 16]
Тема 6. Фінансовий контроль на регіональному рівні	
Кількість годин: лекції – 2 практ. - 2	<i>ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</i> <i>ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</i> <i>ПР12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</i>
Опис теми	Контроль за дотриманням бюджетного законодавства. Організація бюджетного контролю на місцевому рівні. Аналіз виконання місцевого бюджету за доходами і видатками. Внесення змін до бюджетних призначень. Оцінка фінансового стану місцевого бюджету. Література [1, 2, 3, 4, 6, 12, 14, 16]
Тема 7. Бюджетний потенціал регіональних фінансів	
Кількість годин: лекції – 2 практ. - 2	<i>ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.</i> <i>ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</i> <i>ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.</i> <i>ПР12. Обґрунтовувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.</i>
Опис теми	Сутність бюджетного потенціалу регіональних фінансів. Складові елементи бюджетного потенціалу регіональних фінансів. Аналіз забезпеченості регіону фінансовими ресурсами. Література [1, 2, 3, 4, 5, 6, 12, 13, 16]

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456–VI. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
2. Васильєва Н. В., Гринчук Н. М., Дерун Т. М., Куйбіда В. С., Ткачук А.Ф. Місцевий бюджет і фінансове забезпечення об'єднаної територіальної громади: практичний посібник. Київ : 2017. 117 с.
3. Дерун Т. М. Практичний посібник з питань формування спроможних територіальних громад. Київ : АМУ, 2015. 40 с.
4. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» № 280/97-ВР від 21.05.1997 / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997. № 24. 170 с.
5. Мельник Л.М., Дума В.Л. Формування бюджетного потенціалу місцевих фінансів: монографія. Київ: Кондор, 2019. 216 с.
6. Мельник Л.М. Формування бюджетів об'єднаних територіальних громад / Фінансова та еколого-економічна політика в умовах децентралізації влади в Україні : монографія / за заг. ред. Л. В. Мельника. Частина 3. Рівне : НУВГП, 2018. 137 с. (Внесок автора Мельник Л.М. : Підрозділ 1.2., С.15-22).
7. Мельник Л.М. , Мельник Л.В. Особливості формування бюджетних ресурсів регіонів України / Украина - Беларусь: ресурсы предпринимательства. Коллективная монография. Издательство «Полесский ГУ», 2017, -220с. (внесок автора С.31-35)
8. Мельник Л.М. Бюджетна політика регіонального розвитку в умовах децентралізації влади в Україні. *Економіка та суспільство.Електронне наукове фахове видання Мукачівського державного університету*, 2017, № 13, С.1173-1178
9. Місцеві фінанси: навч. посіб. М. Буднік, Л.С. Мартюшева, Н.В. Сабліна. Київ : ЦУЛ, 2009. 334 с.
10. Місцеві фінанси : навчальний посібник / К.М. Вдалимнров, Н.І. Чуйко, О.Ф. Рогальський. Херсон : Олді-плюс, 2006. 352 с.
11. Муніципальні фінанси: навч. посіб. / За ред. д.е.н., проф. О.П. Кириленко. Тернопіль: Астон, 2015. 360 с.
12. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
13. Прогнозування розвитку територій. Бюджетне прогнозування: навч. посіб. / В. В. Мамонова [та ін.]; за заг. наук. ред. М. М. Білінської. Київ : НАДУ, 2014. 200 с.
14. Прогнозування та управління соціально-економічними процесами в регіоні : монографія / за наук. ред. В. С. Загорського Львів: ЛРІДУНАДУ, 2016. 238 с.
15. Сазонець І.Л. Управління місцевими фінансами : [навч. посібник] / І.Л. Сазонець, Т.В. Гринько, Г.Ю. Придатко. Київ : ЦНЛ, 2006. 263 с.
16. Сорока М.П. Якімчук А.Ю. Формування регіонального бюджету: навч. посібн. Рівне: НУВГП, 2012. 212 с.

Лектор, к.е.н., доцент

Л.М. Мельник